

LA PREMSA CATALANA DURANT LA  
REPUBLICA (1931-1939)

La Dictadura del general Primo de Rivera va suprimir, al començament, algunes de les publicacions catalanes ("L'Estevet", "La Tralla", "La Mainada", etc.), però no gosà tocar els diaris (aleshores en sortien només dos: "La Veu de Catalunya" i "La Publicitat") ni les revistes literàries o de tot altre ordre que no fos polític. Caigut el dictador en 1930, els diaris catalans ja eren quatre (s'hi havien afegit "La Nau", diari del vespre, i "El Matí") i a Barcelona es publicaven, demés, moltes altres periòdics - setmanaris, revistes mensuals, publicacions professionals, tècniques, esportives, infantils, etc.- que havien d'augmentar forçosament en obrir-se un període de llibertat.

Durant la República, el nombre de diaris catalans de Barcelona augmenta i, al costat d'intents fallits ("L'Instant", "Diari del Migdia") hi ha els òrgans polítics que, de setmanari passen a quotidià ("La Rambla", "L'Opinió") i més endavant, els diaris nous d'Esquerra Republicana de Catalunya ("La Humanitat", "Ultima Hora"). Segueixen sortint els setmanaris humorístics i satírics tradicionals ("La Campana de Gràcia", "L'Esquella de la Torratxa", "Papitu"), als quals s'afegeixen publicacions d'un tipus més modern, com són "Mirador" (1927-1937) i "El Be Negre". Cal fer observar també que, al costat de la premsa barcelonina, a tot Catalunya hi ha un esplet de premsa catalana redactada en la nostra llengua, diaris de gran prestigi i qualitat intel·lectual com "Ara" i "El dia", de Terrassa, "Diari de Mataró" i "Llibertat", de Mataró; "Diari de Sabadell" i "Sabadell-Ciutat"; "Les Circumstàncies", i "Diari de Reus", de Reus; "Diari de Tarragona"; "La Jornada" i "Lleida"; setmanaris que, a cada ciutat i vila d'una mica d'importància, mantenen un caliu constant d'espiritualitat; ad-huc revistes literàries i intel·lectuals que poden posar-se perfectament al costat de les de la capital.

La guerra civil va fer plegar alguna d'aquestes publicacions (a Barcelona, per exemple, "El Matí" i "La Veu de Catalunya" deixaren d'aparèixer sense que això hagi valgut per a obtenir llur reparició, després de les hostilitats), però també donà lloc a que en sortissin d'altres: "Treballet" diari, òrgan del P.S.U.C., i "Catalunya", diari de la nit, de la C.N.T., i a que fos catalanitzat el degà de la premsa barcelonina, el "Diari de Barcelona", esdevingut portantveu d'Estat Català. "L'Esquella de la To

xa", a les mans d'un equip de joves dibuixants i humoristes, va adquirir una nova joventut; "Meridià" fou un substitut ben estimable de "Mirador"; la "Revista de Catalunya" conegué un dels seus moments de més qualitat; van aparèixer magazines i revistes il.lustrades de gran to, com "Moments", "Nova Ibèria" i "Catalans!". Igual passà a tot Catalunya, on la premsa conservà una gran varietat i, en general, amb un predomini absolut de la llengua catalana en les publicacions diàries i setmanals.

Rafael T A S I S.